

Висновки. Ребрендинг Одеси – це не просто оновлення логотипу чи маркетингової айдентики. Це нагальна потреба та стратегічна відповідь на виклики війни, елемент відновлення довіри до міського простору і спосіб переосмислення ідентичності. У новому бренді мають поєднуватися гідність, підприємливість, культурна тяглість і відкритість до майбутнього. Одеса – це не про ностальгію за нав'язаними атрибутами, а про спротив загарбникам, модернізацію та візію успішного майбутнього.

Список використаних джерел

1. Кривошея Т. І., Ятвецька Г. В., Степова О. В. Роль брендингу міста у політиці післявоєнного відновлення: на прикладі м. Одеси. *Economy and Society*. 2023. № 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3044/2990>
2. Подгорна О. Про що Одеса: як мають змінитися бренд, концепція та архітектура міста. *Маяк*. 08.08.2022. URL: <https://mayak.org.ua/news/pro-shho-odesa>
3. Зубар Д. Боремося за культуру: в Держагентстві з туризму про логотип Одеси. *Суспільне*. 21.03.2024. URL: <https://suspilne.media/odesa/420963-boremosa-za-kulturu>
4. Демидова Л. Бренд Одеської області: що він включає. *Суспільне*. 12.12.2024. URL: <https://suspilne.media/odesa/900603-odeska-oblrada-zatverdila-brend-koncepciu-oblasti>
5. Мийнова А. Чому Одеса – місто підприємців, а не столиця криміналу. *Южний Кур'єр*. 20.08.2023. URL: <https://yug.today/chomu-odesa-misto-pidpryiemtsiv-a-ne-stolytsia-kryminalu-iak-rosiyska-propahanda-nasadzhuvala-mify-ta-chomu-brend-tse-vazhlyvo>

Владислав МІРОШНИЧЕНКО

магістр публічного управління та адміністрування

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ІНОЗЕМЦІВ, ЯКІ НЕЗАКОННО ПЕРЕТНУЛИ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ТА ОСЕЛИЛИСЯ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ АР КРИМ ТА М. СЕВАСТОПОЛЯ

Ключові слова: незаконна міграція, Крим, деокупація, державна політика, права людини, перехідне правосуддя.

Мета дослідження: проаналізувати проблему перебування іноземців, які незаконно перетнули державний кордон України та оселилися на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, і окреслити можливі підходи до її врегулювання у межах державної політики України після деокупації півострова.

Виклад основного матеріалу. Російська окупація тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя у 2014 році спричинила системні порушення прав людини та масштабні демографічні зміни. Станом на 1 січня 2014 року, населення АР Крим складало 1 967 200 осіб, а м. Севастополя – 385 900 осіб [1]. За інформацією держави-окупантки, на території окупованої АР Крим станом на 1 січня 2023 року проживало 1 916 805 осіб, а на території окупованого Севастополя – 558 273 осіб. Одним із інструментів політики держави-агресора стало організоване переселення громадян РФ та інших іноземців на півострів. За оцінками експертів Інституту Чорноморських за року окупації окупації АР Крим та міста Севастополь наявне населення півострова за рахунок незаконної міграції зросло щонайменше на 1 млн осіб [2]. Натомість Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим заявляло, що населення Кримського півострова за роки окупації зросло на близько 800 000 осіб [3].

Міжнародне гуманітарне право чітко визначає незаконність переселення окупаційною державою свого населення на окуповані території. Стаття 49 IV Женевської конвенції забороняє таке переміщення та кваліфікує його як військовий злочин: «Окупаційна держава не повинна здійснювати переміщення або депортації частини свого громадянського населення на територію, яку вона окупує» [4]. Додатково, масове переселення росіян в Крим і депортація українців звідти може вважатися військовим злочином відповідно до статті 8 (2) (a) (vii) Римського статуту МКС і злочином проти людяності згідно зі статтею 7 (1) (d). [5]. З точки зору українського права, в'їзд іноземців на територію Криму через неконтрольовані ділянки кордону, зокрема через Росію, є порушенням статті 331 Кримінального кодексу України [6].

Серед нелегальних мігрантів найбільшу частину складають громадяни російської федерації. Відповідно до «офіційної» інформації так званого «Управління Федеральної служби державної статистики по Республіке Крым и г. Севастополь», частка мігрантів, які перемістилися в окупований Крим із території РФ, протягом 2014-2023 років складала близько 62% від загальної кількості нелегальних мігрантів. Також до нелегальних мігрантів належить значна кількість громадян інших держав, зокрема держав СНД (Співдружність Незалежних Держав): Вірменії,

Азербайджану, Білорусі, Узбекистану та інших. До населення держав СНД окупаційна статистика також відносить українців, які прибули з вільної території України. Відповідно до «офіційної» інформації так званого «Управління Федеральної служби державної статистики по Республіке Крим і г. Севастополь», частка мігрантів з держав СНД у 2014-2023 роках становила близько 34 % від загальної кількості мігрантів. Ще близько 4 % від загальної кількості мігрантів прибули з інших держав світу [7]. Усі ці групи потребуватимуть диференційованого підходу, який поєднував би індивідуальне оцінювання та загальні рамки законодавчого врегулювання

Проблема набуває особливого значення в контексті майбутньої деокупації та реінтеграції півострова. З одного боку, вона пов'язана з питанням забезпечення національної безпеки, недопущення збереження впливу Росії через сформований нею демографічний склад населення півострова. З іншого – з дотриманням міжнародних стандартів у сфері прав людини, уникненням колективних покарань та гарантуванням справедливого індивідуального підходу. Саме тому врегулювання статусу іноземців, які незаконно оселилися на ТОТ АР Крим та м. Севастополь, має стати важливим елементом державної політики України після відновлення суверенітету. Присутність великої кількості нелегальних мігрантів після деокупації ТОТ АР Крим та м. Севастополь може становити загрозу для національної безпеки. Серед основних ризиків можна назвати потенційну наявність серед нелегальних мігрантів діючих або колишніх російських військових і державних службовців, здатних підірвати національну безпеку; можливість виникнення суспільних конфліктів у разі концентрації великої російської спільноти без її інтеграції; використання такої спільноти як інструмента впливу з боку РФ, а також історичний досвід масового переселення етнічних росіян, що вже виступав фактором дестабілізації України після здобуття незалежності.

Можливі політичні підходи до врегулювання цієї проблеми можна умовно поділити на три:

1. Масове видворення нелегальних мігрантів – швидке вирішення проблеми, яке проте є неприйнятним через порушення міжнародних стандартів прав людини і можливість міжнародної критики та підризу репутації України, а також може мати серйозні негативні гуманітарні наслідки.

2. Автоматична легалізація перебування на території України нелегальних мігрантів – ризикований варіант, що загрожує безпеці та збереженню російського впливу на деокупованій території.

3. Індивідуальний підхід – найкраще рішення, яке передбачає перевірку кожного нелегального мігранта та винесення індивідуального

рішення в адміністративному порядку щодо можливості чи неможливості перебування цієї особи на території України.

Обриси потенційної державної політики можуть виглядати так. Політика України щодо врегулювання статусу нелегальних мігрантів на ТОТ АР Крим та м. Севастополь має ґрунтуватися на принципах визначеності й передбачуваності. Запровадження перехідного періоду з особливим порядком міграційного законодавства, перевіркою та ідентифікацією іноземців дозволить уникнути правового вакууму, забезпечить прозорість рішень і створить умови для поступової легалізації тих, хто відповідатиме визначеним критеріям. Водночас особи, які не пройдуть перевірку або не матимуть підстав для легалізації, повинні будуть добровільно залишити територію України у встановлені строки, після чого діятимуть передбачені законодавством механізми примусового повернення та видворення.

Особливу увагу слід приділити використанню «документів», виданих під час окупації, виключно з метою ідентифікації осіб, а також питанню майнових прав, набуття яких відбулося у період окупації. Ці фактори безпосередньо впливатимуть на ефективність процесу легалізації чи видворення іноземців. Вирішення таких питань уже перебуває у фокусі органів державної влади та має стати частиною комплексної стратегії реінтеграції, що враховує потреби безпеки й забезпечує дотримання міжнародних стандартів.

Надзвичайно важливою є інформаційна кампанія, яка повинна донести до всіх осіб на звільненій території зміст перехідного періоду, процедури перевірки та легалізації, а також невідворотність виїзду у разі відсутності законних підстав для перебування. Додатково необхідно забезпечити відкритість території для журналістів, міжнародних організацій та неурядових структур. Це дозволить продемонструвати дотримання Україною принципів міжнародного права, забезпечить зовнішній моніторинг і спростує будь-які спроби звинуватити Україну у масових депортаціях чи порушеннях прав людини.

Список використаних джерел

1. Дані щодо кількості населення. *Офіційний сайт Державної служби статистики України*. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/ds/kn/kn_u/kn0114_u.html
2. Російська колонізація Криму: дані та тенденції. *BlackSeaNews*. URL: <https://www.blackseanews.net/read/177948>
3. Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим. *Офіційна сторінка у Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/>

ppu.gov.ua/posts/pfbid033vs2PQo2iXVrWKn39W6zrYRWwz9Bo3sdFTxB784b1cndredC9uLoAveyjdVzYAZcl

4. IV Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text

5. Римський статут Міжнародного кримінального суду. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

6. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

7. Видворити не можна залишити. Доля осіб, які незаконно оселилися в окупованому Криму. Київ : Українська Гельсінська спілка з прав людини, 2024. URL: https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/Illegal_migrants_ukr_A4-kopiiia.pdf

Кристина НАУМЕЦЬ

*студентка першого курсу освітньої програми
«Суспільне і приватне врядування»*

СТІЙКІСТЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВІЙНИ

Мета дослідження. Виявити головні проблеми у сфері охорони здоров'я в умовах війни та запропонувати шляхи їх вирішення.

Ключові слова: охорона здоров'я, психологічна допомога, волонтери, евакуація, медики, дефіцит, ПТСР.

Виклад основного матеріалу. У нашій новій реальності, де відбуваються збройні конфлікти дуже актуальна тема охорони здоров'я. Адже накладається неабиякий слід в житті людей тому це питання набуває особливого значення. Взагалі стійкість охорони здоров'я, що це таке? Це важлива складова яка допомагає підтримувати базовий рівень медицини включаючи в себе фактори гнучкості, адаптивності та ефективності. Війна – це не лише про бойові дії, а й гуманітарна криза. В таких умовах дуже важливо забезпечувати медичну допомогу. Основні загрози падають на медичну систему тобто дуже часто медична інфраструктура стає ціллю більшості атак.

В Україні було зруйновано сотні лікарень, а отже це втрати серед медичних працівників яким нажалі не завжди щастить евакуюватись. Війна приводить до дефіциту ліків та транспорту. Порушуючи усю логістичну систему яку в подальшому дуже складно відновити з цього виникає складність базових засобів для прифронтових територій.